

เทศน์เช้า วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๓

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถ้าประสาโลกเขาว่าจ้จ้จ้จ้... ความว่าจ้จ้จ้จ้ไหนนะ ถ้าจ้จ้จ้จ้ไหนให้มันถูกต้อง ให้มันเข้าถึงหลักการ ถ้าไม่จ้จ้จ้จ้เราก็ไม่สนใจ ต้องให้จ้จ้จ้จ้ เห็นไหม นี่เดือน ! เดือนตลอด...

หลวงตาท่านบอกเล่นนะว่า “เวลาอยู่กับครูบาอาจารย์นี้ เหมือนक्रमวยกับ นักมวย ปัดซ้าย.. ปัดขวา..” คือคอยเตือนใจ จ้จ้จ้จ้ คอยเตือนคอยบอก แล้วถ้าเตือน ถ้าบอกแล้วมันยังไม่กระทำ มันก็ทิ่มเข้าตรงนั้นเลย

พอทิ่มเข้าตรงนั้น มันก็เหมือนถ้าเวลาक्रमวยเตะक्रमวยต้อย ท่านบอกว่าเตะสั่ง เตะสอน เพื่อบอกให้ปัด.. ให้ปัด.. ให้ปัด.. แต่ถ้าขึ้นไปบนเวที เวลาเราโดนคู่ต่อสู้นี้ถ้อยค เล่นนะ แล้วมันเสียดู๊วที่เราฝึกฝนมา

นี่ก็เหมือนกัน เวลากิเลสกับเรา เราพยายามจะต่อสู้กับมัน เราว่าเราจะชำระกิเลส เราจะต่อสู้กับกิเลส แต่เวลาเราฝึกพลาดขึ้นมา ก็คอยบอกคอยสอน.. คอยบอกคอยสอน แล้วเวลาบอกเวลาสอน ถ้าเรายังผิดพลาดอีกท่านก็เตือน ก็หนักขึ้น.. หนักขึ้น นี่จ้จ้จ้จ้!

แต่เราไม่เห็นว่าการจ้จ้จ้จ้จ้ นี่ มันเป็นเรื่องที่น่าเอือมระอา แต่ความเอือมระอา นะ ใครอยากจ้จ้จ้จ้จ้... ทุกคนก็อยากจะอยู่สุขสบายทั้งนั้นแหละ เราคอยบอกคอยเตือนเขา นี่มันต้องคอยบอกคอยเตือนด้วยโอกาสนะ ว่ามันสมควรหรือไม่สมควร

ถ้าไม่สมควร เห็นไหม คุณสิพวกเรานี้ ระลึกกันทั้งนั้นแหละ ใครๆ ก็ปรารถนาว่า อยากพบบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า... พุทธกิจ ๕ นะ ! องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เข้าขึ้นมาเสด็จว่าจะโปรดสัตว์คนไหนก่อน เราก็อยากให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาโปรดเราทั้งนั้นแหละ ใครๆ ก็อยากให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัม

พุทธเจ้ามาโปรดเรา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะมาโปรดสัตว์นี้ ยังเล่นตัวนะ บอกว่า ต้องเทศน์ดีๆ สิ.. ต้องคอยบอกให้ดีๆ..

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านเล็งญาณพุทธกิจ ๕.. พุคถึงกิเลสของเรา ความไว้วางใจของเรา เราจะรู้ได้อย่างไร.. แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านเล็งญาณแล้วว่าท่านจะมาโปรดสัตว์นี้ เราก็คงรับไม่ได้ ยังไม่เข้าใจ

ถ้าเราไม่เข้าใจนั่นก็เป็นเรื่องของเรานะ แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านเล็งญาณนี้ต้องความเหมาะสม ว่าเวลาไปแล้วจะได้ประโยชน์หรือไม่ได้ประโยชน์ เพราะพระโมคคัลลานะต่อว่าพระพุทธเจ้าบ่อยมาก คำว่าต่อว่านะ บอกว่า

“ทำไมไม่ไปเอาคนนั้น.. ทำไมไม่ไปเอาคนนี้..”

เพราะว่าด้วยความเห็นว่า เขาควรจะได้เข้าถึงธรรม เขาควรจะได้ประโยชน์ เห็นไหม

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “ไม่ได้หรอก !”

ไม่ได้เพราะอะไร... ไม่ได้เพราะเขาไม่รับรู้ ไปบอกเขาแล้วเขาไม่ฟัง หรือบอกแล้วเขาไม่ได้ประโยชน์สิ่งใด

พระโมคคัลลานะมีฤทธิ์ยังไม่เชื่อนะ พระโมคคัลลานะเวลาจะไปทรมานคฤหบดี ทรมานคือการชี้หน้า การชี้ให้เห็นความถูกต้อง นี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้พระโมคคัลลานะไปที่ยวบางกาล อยู่ในพระไตรปิฎก พอพระโมคคัลลานะไปที่ยวบางกาลแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปบริหารจัดการเอง

นี่สิ่งต่างๆ อย่างนี้มันเพื่ออะไรละ ก็เพื่อความมั่นคงของศาสนา.. เพื่อความมั่นคงของหลักการ... เพื่อความมั่นคง เพราะถ้ามีผู้รู้จริง ต้นไม้ ! ถ้ามันมีแก่นเห็นไหม ในป่าถ้าต้นไม้ไม่มีแก่น ต้นไม้มีคุณภาพ ป่านั้นจะมีคุณภาพ ถ้าป่านั้นเป็นป่าที่ไม่มีไม้เบญจพรรณ ไม้ที่ไม่มีคุณภาพเลย

ในศาสนา ผู้ที่มีหลักมีเกณฑ์ ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มีหลักมีเกณฑ์ คำว่ามีหลักมีเกณฑ์นี้คือมันเข้าใจได้ มันชี้มาได้ มันบอกได้ว่าควรและไม่ควร... สิ่งใดที่เราทำเห็นใหม่ คำว่าเป็นอาบัติ ! อาบัตินี้ ! ต้องอาบัตินี้ได้ ๓ อย่าง

อย่างที่ ๑ คือทำผิดพลาดเป็นอาบัติ..

อย่างที่ ๒ ทำเพราะลัทธิเล่ห์กล...

อย่างที่ ๓ ทำเพราะควรและไม่ควร..

สิ่งที่ควรทำและไม่ควรทำ ถ้าฝืนทำนี้เป็นอาบัติหมด สิ่งที่เป็นอาบัติเห็นใหม่ นี้ถ้าพูดถึงว่าควรและไม่ควร สิ่งที่เราไม่มีหลักมีเกณฑ์ เราจะเข้าใจสิ่งนี้ได้.. ถ้าเข้าใจสิ่งนี้แล้วเราจะค้นคว้า เราจะหาแสวงหาของเรา..

ถ้าแสวงหา นี้พุทธศาสนานะ ศาสนาแห่งปัญญา.. เราบอกว่าพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งปัญญา แต่พอเรามาใช้ปัญญากัน เราบอกว่าทำไมมันยุ่งยากขนาดนี้ล่ะ เพราะปัญญามันมีหลายระดับชั้นนะ

ปัญญาของแค่เสียสละทาน ปัญญาแค่เอาความคิดของเรา ที่ว่าสิ่งใดควรและไม่ควร เราอยากจะทำคุณงามความดีของเราใหม่ เราเสียสละวัตถุออกไป เพื่อความมั่นคงของหัวใจ

ถ้าหัวใจมันมั่นคงนะ เราเสียสละได้ เรามีความชุ่มชื้นนะ เราเสียสละออกไปด้วยความศรัทธา ด้วยความเชื่อ เราจะมีใจพอใจ แต่ถ้าเราโดนขโมยของเราหายไป เราจะมีใจห่วงใจมากตลอดเลย

นี่ของหลุดจากมือเราไปเหมือนกัน แต่หลุดจากมือไปอันหนึ่งด้วยความพอใจ ด้วยความแช่มชื่น ด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส มันจะมีความสุข มีความพอใจของมัน อีกอย่างหนึ่งเวลามันสูญหายไปโดยที่เราไม่ได้ตั้งใจ เราจะมีใจกังวลใจ เห็นใหม่

นี่สิ่งที่เป็นบุญกุศล เวลาเราเสียสละด้วยความพอใจของเรานี้ บุญจะเกิดขึ้นจากสภาวะนั้น วัตถุเป็นวัตถุ แต่หัวใจของเราที่มันได้สิ่งที่เป็นบุญกุศลขึ้นมา อันนี้จะเป็นประโยชน์มาก.. แล้วเป็นประโยชน์มาก เห็นใหม่ พอเป็นประโยชน์มาก แล้วเราทำบุญ

กันบ่อยครั้งเช้า.. บ่อยครั้งเช้า ทำบุญจนอิมหน้าสำราญนะ แล้วเราจะทำสิ่งใดต่อไปละ
นี่เขาก็ต้องอยากภาวนา

คนทำบุญก่อนนี้ทาน.. ระดับของทาน ระดับพื้นที่ของเรา เรานี้เป็นคนหยาบ คน
หนา เวลาเราจะปฏิบัติเลย เราจะมาปฏิบัติก็ได้ จะทำอะไรก็ได้ แต่หัวใจมันยังไม่
พร้อม ความไม่พร้อมของใจนี้มันจะมีปัญหาของมันนะ ความไม่พร้อมของใจมันเป็น
มีฉันทิฎฐิใจ !

ความรู้สึกเห็นใหม่ คุณลักษณะละเอียดอ่อน ความรู้สึกของเขาละเอียดอ่อนมาก.. คน
หยาบ ความรู้สึกของเขาจะหยาบมาก.. แล้วความรู้สึกที่เข้าไปถึงสู่ใจ ความหยาบๆ
อย่างนั้นมันจะเข้าสู่ใจได้อย่างไร ถ้าความหยาบๆ เข้าไป มันก็เข้าไปสู่กิเลส เข้าไปสู่
ค้นหาความทะยานอยาก เข้าไปสู่ความคิด

อาการของใจไม่ใช่ใจ ! มันเป็นสภาวะแวดล้อมของใจ เห็นใหม่ เป็นสภาวะ
แวดล้อม เพราะสภาวะแวดล้อมนี้คือความคิด ถ้าสภาวะแวดล้อมคือความคิด เราเข้าได้
แค่สภาวะแวดล้อมนั้น แล้วเราก็บอกว่าสิ่งนั้นเป็นธรรม แต่คนที่ละเอียดอ่อนเขาเข้าไปสู่ตัว
ใจ เขาผ่านสภาวะแวดล้อมนั้นเข้าไป

“รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ! ชั้น ๕ ไม่ใช่จิต.. จิตไม่ใช่ชั้น ๕”

รูปคืออารมณ์ความรู้สึก อารมณ์ความรู้สึกที่เป็นรูปขึ้นมาเลย..

เวทนา ! เวทนาคือความรู้.. สัญญา นี่สังขารปรุงแต่ง คือวิญญาณรับรู้..

โลกคือความรู้สึก ความรู้สึกเป็นความคิด แต่พลังงานละ พลังงานที่ความรู้สึก
นึกคิดละเอียดเข้าไปละ นี่สิ่งที่เราทำทาน ทำบุญกุศล สิ่งที่เราทำก็เกิดจากชั้น ๕ เกิด
จากรูป เกิดจากเวทนา เกิดจากความพอใจนี้แหละ

แต่ความพอใจเราทำบ่อยครั้งเช้าจนมันอิมหน้าสำราญ มันมีความพอใจ เห็น
ใหม่ เราอยากภาวนา เราตั้งสติขึ้นมา มันผ่านชั้น ๕ เข้าไป... ผ่านชั้น ๕ ! เข้าไป
เพราะเรารู้ของเรา เราชัดเจนของเรา มันผ่านชั้น ๕ เข้าไปสู่พลังงาน

ถ้าสู่พลังงาน นี้จิตเดิมแท้.. จิตเดิมแท้ ปฏิสนธิจิต เห็นใหม่ วิญญาณในปฏิสนธิ
จิต กับวิญญาณในขั้น ๕ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ

วิญญาณนี้วิญญาณรับรู้.. วิญญาณรับรู้นี้วิญญาณในอายตนะ

แต่วิญญาณนี้ความรู้สึก อวิชชา ปัจจยา สังขารา สังขารา ปัจจยา วิญญาณัง.. คือ
วิญญาณในปัจจุสมุปบาท.. วิญญาณในจิตเดิมแท้ กับวิญญาณในขั้น ๕ มันแตกต่างกัน
กัน ถ้าคนภาวนาเป็น มันจะรู้ มันจะเห็น มันแตกต่างกัน... ความแตกต่างอย่างนี้ นี้จิต
หยาบจิต-จิตละเอียด มันจะเข้าสัมผัส !

แล้วเราบอกว่าวิญญาณก็เหมือนกัน.. กินข้าว , ทานอาหาร , เสวย นี้ก็กิน
เหมือนกันนั่นแหละ แต่สถานะของคนแตกต่างกัน คำพูดหรือศัพท์ถึงแตกต่างกัน

นี้วิญญาณเหมือนกัน ! วิญญาณรับรู้ วิญญาณในขั้น กับวิญญาณในปัจจุสมุป
บาท วิญญาณในปฏิสนธิจิต.. ปฏิสนธิจิตที่มันเกี่ยวเนื่องไปกับเทวดา อินทร์ พรหม
เวลาเวียนเกิดเวียนตายโดยกามภพ รูปภพ อรูปภพ นี้ในวิภวภูติ ! จิตนี้มันจะเวียนของมัน
ไป

แต่ในปัจจุบันนี้ ถ้าเวียน ไปอย่างนี้ มันเวียนของมันไปตามอำนาจตามเวร
ตามกรรมในวิภวภูติ นั่นเป็นผลของวิภวภูติ เราเกิดเป็นผลของวิภวภูติ ! แต่เวลาในปัจจุบัน
นะ อารมณ์ความรู้สึก ความนึกคิดนี้เห็นใหม่ คิดหนึ่งก็ภพชาติหนึ่ง ! เวลาภาวนานะ คิด
หนึ่งๆ ก็เกิดชาติหนึ่ง เกิดในความคิดนั้น เกิดในอารมณ์นั้น เกิดในความรู้สึกนั้น

คิดหนึ่งก็ภพชาติหนึ่ง.. แล้วคิดหนึ่งก็ภพชาติหนึ่ง.. ถ้าเรามีสติปัญญา เรา
พยายามทำความคิดแล้วความคิดมันหยุด !

เขาบอกว่า “ความคิดหยุดไม่ได้...”

คนที่บอกว่า “ความคิดหยุดไม่ได้นี้ ภาวนาไม่เป็น !”

ถ้าความคิดหยุดไม่ได้แล้วมันเกิดสมาธิได้อย่างไร.. แล้วคนเราเวลาเราสบายอก
สบายใจ เราไม่มีความคิดเลย เราอยู่ของเราเฉยๆ ความคิดมันไม่มี มันจางไป จนเหลือ
แต่ตัวพลังงาน แต่ไม่มีสติ แล้วมันก็เลยเกิดสมาธิไม่ได้ มันเป็นมิจฉา !

แต่เพราะเรามีสติมีปัญญา มันคิด เราก็รู้ว่าคิด..

แล้วเวลามันหยุดคิด เราก็รู้ว่าหยุดคิด.. เราไม่ให้คิด มันรู้ว่าเราไม่ให้คิด.. เราไม่ให้คิด !

ไม่ให้คิดจริงๆ นะ ! มีสตินี้ไม่ให้คิดเลย ถ้ามันชำนาญแล้วนี้ไม่ให้คิดได้เลย พอมันมีสติแล้วควบคุมได้หมดเลย มันคิดไม่ได้หรอก !

ถ้ามีสตินะ คุณถ้าเรามีสติ ความทุกข์ ความคิด ของเรานี้จะจบหมดเลย แต่ว่าแป๊บเดียวมาอีกแล้ว.. แป๊บเดียวมาอีกแล้ว เพราะเราขาดสติ เพราะเราฝึกไม่เป็น ถ้าเราฝึกเป็นนะ นี่มันจะคิดก็รู้ว่าคิด มันจะไม่คิดก็รู้ว่าไม่คิด ถ้าไม่ให้มันคิดเราก็บังคับมันได้ .. บังคับมันได้นะ ถ้าผู้ที่ชำนาญบังคับมันได้หมดเลย บังคับได้ด้วยสติ ด้วยปัญญาของตัวเอง

พอใคร่ครวญอย่างนี้ พอมันกลับไปสู่พลังงาน กลับไปสู่ตัวจิตจิต ตัวปฏิสนธิจิต .. ปฏิสนธิจิต คือเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม ที่ตัวปฏิสนธินี้ ตัวนี้คือตัวโปรแกรม ตัวนี้คือตัวข้อมูล ตัวนี้คือตัวทำให้เกิดในวิภวัญชะ ! ผลของวิภวัญชะ.. ถ้าเราเข้าไปนี้ศาสนาพุทธสอนที่นี่ !

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั่งอยู่โคนต้นโพธิ์ เห็นไหม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ที่โคนต้นโพธิ์ แต่ตรัสรู้ที่นี่ ! ตรัสรู้ที่หัวใจนี้ ! บุปเพนิวาสานุสติญาณ นี่คนภาวนาเป็น...! บุปเพนิวาสานุสติญาณคือเครื่องยนต์ คุณใช้เวลาเครื่องยนต์มันคิด มันมีพลังงานของมัน มันจะหมุนของมัน

นี่ก็เหมือนกัน พอไปสู่จิตเดิมแท้ นี่คือพลังงานของมัน คือข้อมูลของมัน นี่พลังงานของจิตใจ ! บุปเพนิวาสานุสติญาณ.. นี่เวลาเครื่องยนต์มันคิดมันจะมีพลังงานใช้ไหม เวลาจิตเข้าไปสู่จิตจิต นี่บุพเพนิวาสานุสติญาณเข้าไปสู่ข้อมูลทั้งหมด

เครื่องยนต์มันหมุนในตัวมันเอง แล้วมีพลังงานในตัวมันเอง แต่เวลาเราต่อสายพานเข้าไป เครื่องยนต์จะถ่ายพลังงานไปที่อื่น เวลาเราเกิดสติ ชั้น ๕..! ชั้น ๕ คือว่ามันถ่ายพลังงานออกมาที่ชั้น ๕ แต่เวลาเราผ่านชั้น ๕ เข้าไปสู่ตัวจิต ตัวจิตคือตัวเครื่องยนต์ คือพลังงาน

นี่บุพเพนิวาสานุสติญาณ เห็นใหม่ บุพเพนิวาสานุสติญาณคือข้อมูลในตัวมันเอง พลังงานในเครื่องยนต์นั่นไง แล้วถ้าพลังงานในเครื่องยนต์นี้ ถ้าเวลาเราจุตูปปาตญาณ มันเกิดภพชาตินี้ปฏิสนธิจิต เราไปแก้กันที่นั่นไง นี่ไปแก้กันที่นี้

ดูเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อาสวักขยญาณ เห็นใหม่ ชำระตรงนี้ เกลี้ยง สะอาดหมดเลย ! นี่เครื่องยนต์ก็ไม่มี สรรพสิ่งก็ไม่มี เป็นเรื่องแสงหมดเลย เพราะมันไม่มีวัตถุ ไม่มีสิ่งใดเลย... นี่มันปฏิบัติของมัน เห็นใหม่

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า วางธรรมและวินัยไว้ มันละเอียดลึกซึ้งขนาดนี้ ! แต่ที่เราจะประพฤติปฏิบัติเราก็ต้องเริ่มจากฟังธรรม

ฟังธรรม ! เห็นใหม่ นี่ภาคปฏิบัติ การฟังธรรมของครูบาอาจารย์ “จากใจดวงหนึ่ง” คือใจดวงนั้นได้ประสบการณ์ของใจดวงนั้น ได้ฟังแล้ว ได้มีการกระทำ มีกิจ ญาณ มีการกระทำในหัวใจนั้นออกมาเป็นภาคปฏิบัติ

แต่เราศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยความรู้ของเรา ศึกษาจากชั้น ๕ ศึกษาจากสัญญาคือความจำ สังขารคือสามัญสำนึกของมนุษย์ เราศึกษาด้วยสามัญสำนึก เรารู้ด้วยอาการของชั้น ๕ รู้ด้วยการสติ รู้ด้วยการศึกษา.. แล้วเวลาปฏิบัติมันจะย้อนกลับมา วางชั้น ๕ เข้ามาสู่จิต พอเข้าสู่จิตแล้วจิตมันออกวิปัสสนา นี่มันเป็นอีกขั้นตอนหนึ่ง ถึงบอกว่ามีโลกียธรรมกับโลกุตตรธรรมไง

โลกียะคือการศึกษาค้นคว้า..แต่ถ้าโลกุตระคือตัวจิต ปฏิสนธิจิต... จะเข้าสู่ตัวนี้ ! ถ้าเข้าได้ ทำได้ มันจะมีประสบการณ์ของมัน.. จะเป็นความจริงของจิตนะ !

นี่พูดถึงทาน ศีล ภาวนา.. เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พุทธกิจ ๕ ! นี้เราอยากพบอยากเห็น เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จญาณ เราก็อยากให้เรา อยู่ในข่ายขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะมาเทศนาว่าการนี้ มันจะเล่นตัวนะ ! มันจะต้องให้เทศน์ให้เข้าใจนะ เทศน์ให้ซึ่งใจนะ มันยังเล่นตัวมันอีกนะ...

แต่ถ้าเป็นความจริง ! จะเกิดทันหรือไม่ทันนะ ธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเรา ! เราจะต้องค้นคว้าของเรา เพื่อประโยชน์ของเรา เพื่อคุณงามความดีของเรา เราจะทำ

เพื่อประโยชน์กับเรา เราเลือกของเราเอง เราทำของเราเอง เพื่อประโยชน์กับเราเอง เพื่อ
ชีวิตของเรา เพื่ออุดมคติของเรา เพื่อจิตวิญญาณของเรา

ผลของวิวิฏฐะ....คือการเวียนตายเวียนเกิด

แล้วผลของวิวิฏฐะล่ะ.. วิวิฏฐะ ! คือมันไม่ไปอีกแล้ว ! มันมีของมัน ! มันรู้ของ
มัน ! ด้วยหัวใจของผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ เอวัง